

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@stm.fi
milja.tiainen@stm.fi

Viite: lausuntopyyntö STM097:00/2014

Asia: Hengitysliitto ry:n lausunto hallituksen esityksestä laiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain muuttamisesta

Hengitysliitto pitää esillä olevan lain muutosesityksen ehdotuksia pääosin myönteisinä ja kannatettavina. Liitto kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin.

Vaikeavammaisen lääkinnällisen kuntoutuksen muuttaminen vaativaksi kuntoutukseksi on kannatettavaa ja tukee esityksen pyrkimystä kuntoutuksen oikea-aikaisuuteen. Myönteistä on vammaisetuuskytköksen poistuminen vaativasta kuntoutuksesta. Kytkös on voinut olla esteenä muun muassa riittävän varhaisen kuntoutuksen aloittamiselle, mikäli kuntoutujan vammaisetuuspäätöstä joudutaan odottamaan tai se on määräaikainen. Korotetun vammaistuen muuttuessa eläkettä saavan hoitotueksi, muuttuu se usein alemmaksi hoitotueksi ja oikeus kuntoutukseen poistuu. On hyvä, että tämä epäkohta lainsäädännöstä poistuu.

Kuntoutussuunnitelma ja kuntoutujan osallisuuden kirjaaminen lakiin on kannatettavaa. Liittoa ilahduttaa omaisten ja läheisten osallistumisen ja sen merkityksen tunnistaminen lainsäädännössä. Kuntoutussuunnitelmasta ei saa tehdä hylkäävää päätöstä puutteellisten tietojen vuoksi, vaan se tulee palauttaa täydennettäväksi.

Huolta liitossa on herättänyt sinällään hyvän ICF-luokituksen käyttöönotto. Lakiesityksen perusteluissa sanotaan "Sairautta tai vammaa ja siihen liittyvää suoritus- ja osallistumisrajoitetta arvioitaessa taustalla olisivat viitteellisinä ICF-luokituksen suorituskyvyn ja suoritustason tarkenteet." Liitto muistuttaa koulutuksen tarpeesta ICF-luokituksen käytössä. Koska luokitus ei ole vielä yleisesti tunnettu, tulee sen käyttö olla nimenomaan viitteellistä. On myös ICF-luokituksen käytön edistämisen näkökulmasta tärkeää, että Kelan lomakeuudistuksessa kysymykset vastaisivat uudistuvaa kuntoutuksen tarpeen arviointia.

Liitto edellyttää lain tämän hetkisen ja järjestämisvelvoitetta kuvaavan muotoilun säilyttämistä pykälässä 10 eli "Kansaneläkelaitoksen **on järjestettävä** 9§:ssä tarkoitettuna vaativana lääkinnällisenä kuntoutuksena terapeutoita ja moniammatillisia kuntoutuspalveluja..."

Valitettavaa on kuntoutuksen myöntöedellytyksissä säilytettäväksi esitetty yläikäraja 65 vuotta. Hallitus tavoittelee johdonmukaisesti työurien pidentämistä ja työelämässä jatkamista mahdollisimman pitkään. Eläkelainsäädännön uudistuksessa on mahdollistettu työn tekeminen 68 -vuotiaaksi. Lain tulee mahdollistaa vaativan kuntoutuksen saaminen sen kuukauden loppuun kun kuntoutuja täyttää 68 vuotta.

Helsingissä 10.10.2014

Hengitysliitto ry

Mervi Puolanne
järjestöjohtaja

Tarja Pajunen
sosiaali- ja terveysturvan asiantuntija